

Koulujen ja päiväkotien tarpeisiin tehtäviä tiloja koskeva valtuustoaloite

160/10.03.02.00/2024

Valmistelija Sivistysjohtaja Jarmo Pynnönen, p. 050 596 5155,
jarmo.pynnonen@forssa.fi
Rehtori Pekka Saros, p. 040 617 6955, pekka.saros@forssa.fi
Päiväkodin johtaja Sanna Holopainen, p. 040 826 8200,
sanna.holopainen@forssa.fi

KV 04.09.2017 § 76

Valtuuston toinen varapuheenjohtaja Arto Heino johti puhetta tämän asian käsittelyn kohdalla. Valtuutettu Emmi Lintonen luki koulujen ja päiväkotien tarpeisiin tehtäviä tiloja koskeneen seuraavan valtuustoaloitteen:

"Viime valtuustokauden alussa virkamiehet esittivät arvion, jonka mukaan kaupungilla ei olisi varaa remontoida sekä Tölön että Kuhalan kouluja. Kuitenkin tätä arviota ennen virkamiehet ja poliittiset päättäjät olivat olleet yksimielisesti sitä mieltä, että ensin remontoidaan Tölön koulu ja sitten Kuhalan koulu. Tölön koulusta oli tehty jo valmis arkkitehdin piirtämä suunnitelmakin, joka maksoi forssalaisille veronmaksajille n. 60000 euroa. Tölön koulun remontti oli alun perin tarkoitus toteuttaa vuosina 2013-2014. Tölön ja Kuhalan koulun remonttien hinnaksi arvioitiin yhteensä kahdeksan miljoonaa euroa. Koska virkamiehet käänsivät kelkkansa ja esittivät tylyn arvion siitä, ettei Tölön ja Kuhalan kouluja remontoitaisi, kutsuttiin konsultit paikalle. Konsulteilta tilattiin palveluverkkoselvitys, jonka tulos oli jo valmiiksi sovittu: Tölön oppilaat haluttiin siirtää laajennettavaan Kuhalan kouluun, jonne myös haluttiin siirtää kaksi päiväkotia. Samalla jotkut poliitikot selittivät, että rahasta on niin kova puute, seiniä liikaa ja oppilasmäärä laskeva, jolloin Vieremän koulukin on syytä esittää lakkauttavaksi. Tässä touhussa konsulttien kukkaraan kilahti veronmaksajilta kymmenien tuhansien eurojen potti.

Lähikouluja puolustavaan kuntalaisaloitteeseen kerättiin nimiä 1589 kappaletta. Asian jatkovalmistelussa todettiin, että Kuhalan koulua ei ole järkevä laajentaa. Tämän jälkeen jotkut poliitikot halusivat jälleen uuden vaihtoehdon, jossa ainakin Tölo, Kuhala ja päiväkoteja yhdistettäisiin suureksi monitoimikeskukseksi, johon myöhemmin olisi mahdollista liittää myös kaupungin muita kouluja. Samaan aikaan kerrottiin, että tarvitsemme monitoimikeskuksen siitä syystä, että saamme kunnollisen liikuntasalin Forssaan. Kaiken tämän jälkeen olikin yli 20 miljoonan investointiin varaa. Jälleen kerran kutsuttiin konsultit paikalle ja nyt olemmekin sitten siinä tilanteessa, että Kuhalan koulun ja Kurjenpesän päiväkodin paikalle suunnitellaan monitoimikeskusta. Hintalappu tulee olemaan huima.

Monitoimikeskus on suunniteltu rakennettavaksi vuonna 2019 ja se on sama vuosi, kun sosiaali- ja terveystalot siirretään kunnilta maakunnille. Kuntien keskeisiksi tehtäviksi jäävät enää päivähoito, koulutus ja tekninen toimi eli katujen ja yleisten alueiden rakentami-

nen sekä mahdollinen vapaa-aikatoimi. Jokaisen kunnan tuloveroprosenttia lasketaan kaavamaisesti 12,3 prosenttiyksikköä, kunnilta viedään rahoitusta 17,7 miljardia euroa, kuntien osuutta yhteisöverosta alennetaan ja samalla valtionosuuksia karsitaan. Tässä tilanteessa Forssan kaupunki ottaisi lisää lainaa vähintään 30 miljoonaa monitoimikeskuksen rakentamiseen ja tuplaa ellei triplaa forssalaisten velkataakan. Jo nyt monet asiantuntijat ovat todenneet kuntien muuttuvasta tilanteesta vuonna 2019, että tulot kyllä riittävät, mutta erittäin suureksi ongelmaksi tulee kuntien lainanhoitokyky. Kun tulot puolittuvat, niin riskit kaksinkertaistuvat.

Tälläkään hetkellä meillä ei ole forssalaisille koululaisille oppimateriaaleihin tarpeeksi rahaa, kun oppimateriaalirahat puolitettiin tänäkin vuonna. Miten kaupungin rahat riittäisivät oppimateriaaleihin yli 20 miljoonan monitoimikeskuksen rakentamisen jälkeen? Aikaisempien arvioiden mukaan rahaa ei ollut pienempäänkään remonttiin. On naurettavaa perustella ökyinvestointia sillä, että nyt on pakko rakentaa, jotta oppilaat saavat uuden opetussuunnitelman mukaiset oppimisympäristön tai sillä, että esim. Tölön ja Taikatuulen kiinteistöt ovat tiensä päässä eikä niitä voisi enää remontoida.

Tällä hetkellä monitoimikeskushanketta on valmisteltu lähestulkoon salamyhkäisesti pienessä porukassa. Demokraattisesti valitulta valtuustolta ei olla kysymässä mielipidettä eri tonttivaihtoehdoista. Poliittisille päätöksentekijöille ei myöskään ole tuotu vertailutietoja monitoimikeskushankkeen rinnalle remonttien hinnoista, koulukuljetusten kustannuksista tai elinkaarimallista. Myöskään ei ole tuotu selvitystä henkilöstövaikutuksista, eli irtisanottavan henkilöstön määrästä. Emme voi tuhlata kuntalaisten veroeuroja lyhytnäköisesti. Me allekirjoittaneet haluamme, että asia palautetaan asiantuntijalautakunnan valmisteluun. Monitoimikeskushankkeen rinnalle on saatava tiedot koulurakennusten peruskorjausten kustannuksista sekä elinkaarimallin mahdollisuuksista."

Lintosen lisäksi aloitteen olivat allekirjoittaneet valtuutetut Risto Aaltonen, Ritva Aho, Sirkka-Liisa Anttila, Johanna Häggman, Sirkka-Liisa Ilvonen, Saara Jokinen, Marjut Kallioinen, Tomi Karlsson, Pia Kuparinen, Matti Luostarinen, Jouni Mäkelä, Manu Mäkinen, Kaija-Leeana Niemi, Vesa Niininen, Tarja Rajahalme-Tahvanainen, Pasi Vikman, Tapio Virtanen ja Janne Vuorenmaa sekä varajäsen Mari Penttilä.

Päätös: Valtuusto lähetti aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

KH 11.09.2017 § 269

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus antaa keskushallinnolle, sivistys- ja tulevaisuuspalveluiden toimialalle sekä teknisen ja ympäristötoimen toimialalle yhteisesti tehtäväksi laatia aloitteessa tarkoitettua asiaa koskeva selvitys ja mahdollinen toimenpide-esitys kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös: Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

KH 22.02.2021 § 60

Ptk tark.

Monitoimikeskusta on valmisteltu kaikissa vaiheissa valtuuston linjausten ja päätösten mukaisesti. Lähtökohtaisesti neljä peruskorjauksen tarpeessa olevaa kiinteistöä (Kuhalan ja Tölön koulut sekä Kurjenpesän ja Taikatuulen päiväkodit) korvaa kokonaan uusi monitoimikeskus eli Monikylä. Näiden neljän yksikön kokonaiskerrosala on 12.291 neliometriä. Monikylässä tilojen määrä vähenee 8.716 neliometriin. Uuden rakennuksen rakentaminen arvioitiin kustannuksiltaan peruskorjausta edullisemmaksi ja riskeltään pienemmäksi vaihtoehdoksi. Peruskorjausten kustannusarviot tehtiin tukeutumalla Tölön koulun peruskorjauksesta tehtyyn kustannusarvioon. Näin saadut kohteiden peruskorjausten neliöhinnat vaihtelivat 1.761 eurosta 1.867 euroon neliömetriltä vuoden 2017 hinnoin. Monikylän rakentamista puolsi myös se, että uuden rakennuksen suunnitelussa pystytään yksiköiden tarpeet toteuttamaan paremmin kuin peruskorjauksessa. Lisäksi merkittävää on se, että kasvatus- ja opetuspalvelut kyetään tuottamaan yhdessä yksikössä taloudellisemmin kuin hajautetusti neljässä yksikössä. Tehokkuus lisääntyy myös tukipalveluissa.

Kokouksessa 21.9.2020 valtuusto merkitsi monitoimikeskuksen rakentamisen toteutusta varten laaditun kustannusvertailulaskelman tiedoksi ja hyväksyi investoinnin kokonaiskustannusarvioksi 24,2 miljoonaa euroa. Valtuusto hyväksyi, että hankkeen jaksotusta voidaan investointiosan suunnitelmavuosien osalta tarkistaa kustannusarvion puitteissa vuosien 2021 ja 2022 talousarvioiden yhteydessä. Valtuusto hyväksyi myös 400.000 euron määrärahan varaamisen vuoden 2022 talousarvion käyttötalousosaan Tölön koulun purkamista varten sekä monitoimikeskuksen rakentamisen aloittamisen.

Rakentamiseen on varattu määrärahat vuosien 2020 ja 2021 talousarvioissa ja vuoden 2022 taloussuunnitelmassa. Investointi rahoitetaan lainarahalla. Kaupunki sai hankkeeseen Kuntarahoitus Oyj:ltä ns. vihreää rahoitusta. Lainamäärä kasvaa vuoden 2022 lopussa noin 3.000 euroon asukasta kohti. Lainanhoitokustannukset kasvavat korkojen osalta, mutta lainojen lyhennys pysyy entisellään.

Rakennusurakka alkoi 16.11.2020. Se valmistuu vuoden 2022 kesällä.

Kiinteistöpäällikön laatimassa yhteenvedossa selostetaan asian käsittelyä perusteellisesti. Toimialojen käsittelyä ei enää tarvita.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee edellä olevan selostuksen tiedoksi ja toteaa valtuustoaloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

Kaupunginhallitus:

Päätösehdotus

Valtuusto merkitsee edellä olevan selostuksen tiedoksi ja toteaa valtuustoaloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Sivistysjohtaja Jarmo Pynnönen oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tätä asiaa käsiteltäessä.

Keskustelun kuluessa valtuutettu Emmi Lintonen ehdotti, että valtuusto palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Hänen ehdotuksensa kuului seuraavasti:

"Esitän, että valtuustoaloite lähetetään uudelleen valmisteluun siten, että sivistystoimessa selvitetään, voiko Axel Wahrenin esiopetuksen siirtää monitoimikeskukseen. Ennen monitoimikeskuksen valmistumista ehditään vielä suunnitella ideaalit oppimistilat esi- ja alkuopetuksen oppilaille monitoimikeskukseen. Opetusministeriön ja opetushallituksen esi- ja alkuopetuksen linjaukset ja tavoitteet tukevat tätä tavoitetta.

Samassa valmistelussa pitää selvittää se, kuinka paljon monitoimikeskukseen voidaan ottaa oppilaita. Selvityksessä pitää olla laskelmat siitä, että monitoimikeskuksen erikoisluokat, ruokailutilat, oppilashuollon tilat ja aulatilat riittävät kaikille monitoimikeskuksessa opiskeleville oppilaille."

Valtuutetut Ilkka Joenpalo, Janne Vuorenmaa, Manu Mäkinen, Sirkka-Liisa Ilvonen ja Pekka Murtolahti kannattivat Lintosen ehdotusta. Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi valtuuston joutuvan äänestämään valtuutettu Emmi Lintosen ehdotuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Puheenjohtajan esityksestä äänestys päätettiin toimittaa nimenhuutoäänestyksenä. Äänestyksessä asian uudelleen valmisteltavaksi palauttamisen eli Lintosen ehdotuksen hyväksymisen kannalla oli 28 päätöksentekijää. Asian tässä kokouksessa käsittelemisen eli Lintosen ehdotuksen hylkäämisen kannalla oli 13 päätöksentekijää. Kaksi päätöksentekijää pidättyi äänestyksestä. Äänestys ilmenee tuloksineen äänestyslistasta, joka on liitteenä. Puheenjohtaja totesi valtuuston äänin 28 - 13 hyväksyneen Emmi Lintosen ehdotuksen ja päättäneen palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Päätös Valtuusto palautti asian sivistys- ja tulevaisuuslautakunnalle uudelleen valmisteltavaksi.

Valtuutettu Janne Vuorenmaa poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen. Varavaltuutettu Jarmo Mäkilä saapui hänen tilalleen kokoukseen.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus antaa sivistys- ja tulevaisuuslautakunnalle tehtäväksi laatia aloitteessa tarkoitettua asiaa koskeva selvitys ja mahdollinen toimenpide-esitys kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

SITLA 23.04.2024 § 40

Akvarellin opetustilojen suunnittelun lähtökohtana on ollut monitoimikeskus, jossa mahdollistetaan päivittäinen toiminta pienessä rauhallisessa yksikössä, mutta samalla käytössä on suuren yksikön kaikki erikoisluokkatilat. Akvarelli koostuu (pienen koulun kokoisista) 60 - 80 oppilaan soluista, joihin jokaiseen on omat sisäänkäynnit, naulakot ja lokerikot tavaroiden säilytystä varten. Oma koulu näyttäytyy lapselle pienenä ja turvallisena oppimisympäristönä, jossa työskennellään tuttujen 4 - 5 opettajan ja ohjaajien johdolla.

Monitoimikeskus Akvarelliin suunniteltiin tilat myös esiopetusta varten.

Monitoimikeskuksen lasten ja oppilaiden määrä on lukuvuonna 2023-2024 seuraava:

Akvarellin koulu

	oppilaita	opettajia	ohjaajia
Perusopetus alakoulu	166	14	9
Perusopetus yläkoulu	194	22	6
Pienryhmät alakoulu	90	15	22
Pienryhmät yläkoulu	63	9	6
Yhteensä	513	60	43

Lisäksi Akvarellin koulussa on kaksi rehtoria, kouluyhteisöohjaaja sekä OmaHämeen oppilashuoltohenkilöstönä psykiatrinen sairaanhoitaja, kuraattori, kaksi terveydenhoitajaa ja koulupsykologi.

Akvarellin päiväkotit

	lapsia	opettajia	lastenhoitajia	ohjaajia	pk työnt.
		8	16	6	
Esiopetus	32				
yli 3-v	84				
alle 3-v	22				

Pikku-Akvarelli

	lapsia	opettajia	lastenhoitajia	ohjaajia	pk työnt.

		4	10		1
yli 3-v	22				
alle 3-v	43				
yhteensä	203	12	26	6	1

Lisäksi Akvarellin päiväkodissa:

Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja, resurssi	1
varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1
varhaiskasvatuksen koordinoiva sosionomi	0,5
päiväkodin apulaisjohtaja	0,5
päiväkodin johtaja	1

Perusopetuksen opetusryhmiä on alakoulussa 9 ja yläkoulussa 12 ja pienryhmiä on 16. Monitoimikeskuksen tilat suunniteltiin 12 pienryhmälle eli noin 100 oppilaalle (nyt 153). Alakoulu on mitoitettu 1,5 sarjaiseksi eli noin 180 oppilaalle (nyt 166) ja yläkoulu nelisarjaiseksi eli noin 200 oppilaalle (nyt 194). Varhaiskasvatuksen suunniteltiin 132 lapselle (nyt 203).

Suunnitteluvaiheessa oli tiedossa, että ensimmäisinä vuosina Akvarellin lapsi- ja oppilasmäärä on suuri. Tilojen riittävyyden varmistamiseksi mm. lukujärjestysten toimivuus mallinnettiin hyvissä ajoin ennen Akvarellin käyttöönottoa.

Akvarellin tilojen suunnittelun tavoitteena on ollut myös muuntojoustavuus. Tilojen tulee joustaa nykyisten ja tulevaisuuden tarpeiden mukaisesti. Nykyisellä lasten ja oppilaiden määrällä Akvarelli on "täynnä". Tällä hetkellä Akvarellin kaikki opetustilat ovat käytössä. Myös kirjaston tilat ovat opetuskäytössä. Perusopetuksen ruokailut on Akvarellissa porrastettu toimivasta kolmeen ruokailuvuoroon.

Lukuvuoden 2023-2024 suunnittelussa valmisteltiin joidenkin pienryhmien siirtoa Forssan muihin kouluihin. Harkinnan jälkeen päädyttiin kuitenkin ratkaisuun, että kaikki pienryhmät jatkavat Akvarellin koulun tiloissa. Väljyyttä haluttiin hakea muilla keinoilla.

Väljyyttä toimintaan on haettu hyödyntämällä Kuhalan koulun teknisen työn tiloja sekä liikunnassa on joidenkin yläkouluryhmien käytössä mainio Urheilutalo Feeniks sekä Vesihelmi. Iltapäivätoimintaa järjestetään Tölön liikekeskuksessa. Pikku-Akvarellissa (ent. Taikatuulen päiväkotinä) on kolme päiväkotiryhmää eli 64 lasta. Pikku-Akvarellin tiloista luovutaan lasten määrän vähentyessä.

Monitoimikeskus Akvarelli on ollut erittäin suosittu ja vetovoimainen päiväkotinä ja koulu. Oppilasmäärä on Akvarellissa lukuvuonna 2025-2026 enimmillään. Lasten määrä Forssassa vähenee, kuten muissakin Suomen kunnissa. Myös pienryhmien oppilaiden sekä pienryhmien määrä tulee jatkossa vähenemään.

Esittelijä	Sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta hyväksyy koulujen ja päiväkotien tarpeisiin tehtäviä tiloja koskevan valtuustoaloitteen ja esittää edelleen kaupunginhallitukselle sen hyväksymistä.
Päätös	Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.